

Tolking av mandatet:

Programsensor skal vurdere den faglege kvaliteten på studieprogramma: litteratur, undervisningsformer, vurderingsformer, læringsutbytte, studieopplegg og gjennomføring m.m. Programsensor står i tillegg fritt til å kome med egne kommentarar om alle tilhøve ved undervisninga, strukturen og innhaldet i studieprogramma. Ut over dette har Institutt for Samfunnspsykologi skissert følgjande oppdrag for programsensorperioden 2018/19: 1. Bruk av obligatorisk aktivitet (alle program) og generelt bruken av ressursar per enkeltstudent. 2. Faglege fordelar og ulemper med noverande organisering av studieretningar på dei respektive programma.

Programsensor har i år ikkje delteke i drøftingar i fagmiljøet om kvalitetsutvikling i programma.

Ressursar:

Punkt 1 om ressursbruk: Bruk av ressursar per enkeltstudent er eit relativt komplisert reknestykke. Med tilgjengelege «ressursar» meinast i første rekke dei tilsette si arbeidstid, og også pengar.

Bruk av ressursar:

Ressursane nyttast på undervising og rettleiing, sensur, og administrasjon (emneleiing, programleiing i tillegg til andre administrative oppgåver). Budsjettmodellen til fakultet og institutt er sentral i fordeling av ressursar. Bachelorprogrammet i generell psykologi er sannsynlegvis finansiert som ein samfunnsvitskapleg bachelor, dvs. i lågaste finansieringsklasse (F), som betyr at det i liten grad er lagt inn finansiering til rettleiing og individuelle tilbakemeldingar. Dersom det er mogleg å seie kor mange faglege årsverk som inngår i programmet, kan ein berekne talet på studiepoeng per tilsett i programmet, som kan samanliknast med andre tilsvarande studieprogram for å seie noko om ressursbruken. Ettersom ein del av disse tala ikkje er kjent for programsensor så blir analysen kvalitativ, og programsensor har valt å samanlikne BA i generell psykologi med samanliknbare program på relevante variable: Ressursbruk er berekna ved å vurdere bruk av obligatorisk aktivitet for studentane, undervisningsformer, og sensorordning.

Effekt av ressursbruk:

Effekten av ressursbruken er forsøkt undersøkt ved å talfeste eksamenskarakterar, gjennomstrøyming (produksjon av studiepoeng og kandidatar), og resultat på Studiebarometeret.

Om bachelorprogrammet i Generell Psykologi

Programmet har 60 plassar, og har særleg god inntakskvalitet med minimum 49,5 poeng ved førstegongsvitnemål og 53,5 poeng ved ordinært vitnemål. I tillegg kjem opptaket til årsstudiet i psykologi der det takast opp 200 studentar.

Oppbygginga av programmet

Bachelorprogrammet i generell psykologi inneheld følgjande: Ex.phil., eit filosofiemne som høyrer til i alle bachelorprogramma ved UiB (10 stp.). Obligatoriske emne på studiet er 30 studiepoeng innføringsemne (dette ser ut til å inkludere ex. phil.), og 90 studiepoeng spesialisering i generell psykologi. Tretti stp. innføringsemne er PSYK111 Innføring i psykologi og psykologiens historie (15 stp.), og PSYK113 Innføring i metode (5 stp.), totalt ni emne pluss ex. phil.

Nitti stp. obligatoriske spesialiseringemne er PSYK112 Sosial- og personlegdomspsykologi (10 stp.), PSYK114 Utviklings-, kognitiv og biologisk psykologi (15 stp.), PSYK207 Læring og åtferdspsykologi (15 stp.), PSYK208 Affekt og kognisjon (15 stp.), PSYK202 Metode (15 stp.), PSYK206 Artikkelleing i generell psykologi (5 stp.), og PSYK250 Bacheloroppgåve i generell psykologi (15 stp.).

Valfrie emne utgjer dei resterande 60 stp., og kan i prinsippet fyllast med alle typar godkjend høgare utdanning som ikkje overlappar med emne som er obligatoriske i programmet. Fleire slike emne ser ut til å vere tilbydd av fakultetet.

Undervisingsformer, studieopplegg og gjennomføring:

PSYK111 er eit 15 stp. emne med 17 dobbeltimar. PSYK113 er 5 stp. og har åtte dobbeltimar, medan PSYK112 er 10 stp. og har 12 dobbeltimar. Ressursbruken på undervisning er omtrent gjennomsnittleg for emne av dette omfang.

I PSYK250 bacheloroppgåva (15 stp.) skriv 1-3 studentar saman i gruppe, og kvar gruppe får totalt seks timar rettleiing, dvs. 2-3 timar i gjennomsnitt per student. Ved NTNU skriv studentane individuell oppgåve (22,5 stp) og får 10 timar rettleiing per student. Ressursbruken for rettleiing på BA-oppgåva er såleis langt mindre ved UiB samanlikna med NTNU. (I tillegg kjem for eksempel skrivekurs, som alle lærestadane har, men som det ikkje er oppgitt omfang på).

Vurderingsformar

PSYK111: 4 timars skuleeksamen der ein skal svare på 2 av 3 essayoppgåver i innføring i psykologi og 1 av 2 i psykologiens faghistorie. Studenten må svare tilfredsstillande på alle oppgåvene for å greie eksamen. Bokstavkarakter.

PSYK113: 3 timars skuleeksamen der ein skal svare på 1 av 2 oppgåver i vitskapsteori og 1 av 2 oppgåver innan kvantitativ og kvalitativ metode. Ein må ein svare tilfredsstillande på begge oppgåver for å greie eksamen.

PSYK112: 4 timars skuleeksamen der studentane skal svare på 2 av 3 oppgåver innan kvart av felte personlegdomspsykologi og sosialpsykologi, til saman 4 essayoppgåver. På eksamen må ein svare tilfredsstillande på alle oppgåvene for å greie eksamen.

PSYK114: 5 timars skuleeksamen med 6 essayoppgåver (2 frå kvart temaområde) der 3 oppgåver skal svarast på (1 frå kvart temaområde).

PSYK207: 4 timars skuleeksamen der kandidatane svarer på to av tre oppgåver.

PSYK208: 4 timars skuleeksamen der kandidaten svarar på to av tre oppgåver.

PSYK202: 4 timar skuleeksamen der ein skal svare på både ei kvalitativ og ei kvantitativ oppgåve.

PSYK206: Skriftleg heimeeksamen der ein vitskapeleg artikkel skal analyserast og vurderast i 2 arbeidsdagar. Heimeeksamen skal vere på 5-6 sider i APA format

PSYK250: Bacheloroppgåve, max. 7000 ord.

Vurdering: for enkelte eksamenar (PSYK114 og alle på 200-nivå) er det ikkje oppgitt om alle svar må vere tilfredsstillande svart på for at eksamen skal vere bestått.

Sensorordning

Institutt for samfunnspsykologi nyttar ein ekstern sensor for Årsstudiet i psykologi, der minst 1/3 av kommisjonane blir kvalitetssikra av intern faglærer. Denne ordninga er ressursparande, då interne ressursar i liten grad nyttast til sensur, men kan nyttast til andre formål.

1. Bruk av obligatorisk aktivitet (alle program) og generelt bruken av ressursar per enkeltstudent.

Obligatorisk aktivitet i studieprogrammet i Generell Psykologi samanlikna med tilsvarande program ved UiO og NTNU

Følgjande er obligatorisk aktivitet i emna. Obligatorisk aktivitet må vere godkjend før studenten kan gå opp til eksamen.

Ex.phil.:

PSYK111 Innføring i psykologi og psykologiens historie: Obligatorisk innlevering av ei oppgåve på inntil 1000 ord.

PSYK113 Innføring i metode: Gjennomføring av ein Multiple Choice test i det digitale vurderingssystemet.

PSYK112 Sosial- og personlegdomspsykologi: Gjennomføring av ein Multiple Choice test i det digitale vurderingssystemet.

PSYK114 Utviklings-, kognitiv og biologisk psykologi: Gjennomføring av ein Multiple Choice test i det digitale vurderingssystemet.

PSYK207 Læring og åtferdspsykologi: Det er 2 obligatoriske fleirvalsprøvar om klassisk og instrumentell betinging fordelt over semesteret. Kvar prøve har eit omfang på 60 minutt og inneheld 60 spørsmål. Studenten må svara rett på minst 36 av spørsmåla (60 %) for at prøven skal vera godkjent. 2 skriftlege rapportar basert på programmet "Sniffy the virtual rat" skal leverast og godkjennast. Omfang for kvar rapport er 6-9 sider.

PSYK208 Affekt og kognisjon: Obligatorisk hjemmeoppgave (gruppeoppgave).

PSYK202 Metode: 1. Obligatorisk gjennomføring av to fleirvalsprøvar. 2. Obligatorisk innlevering av ei oppgåve innan anten kvalitativ analyse eller kvantitativ analyse. Oppgåva kan skrivast i grupper på inntil tre studentar.

PSYK206 Artikkellesing i generell psykologi: 1. Skrive eit essay i gruppe (som får kommentarar frå medstudentar digitalt - før innlevering). 2. Gje tilbakemelding på ei gruppe sitt essay (digitalt). 3. Munnleg gruppepresentasjon av ein vitenskapleg artikkel

PSYK250 Bacheloroppgåve i generell psykologi: 1. Orienteringsmøte i starten av semesteret. 2. Skriftleg rettleiingskontrakt mellom student og ein vitenskapleg tilsett ved Det psykologiske fakultet innan 30. januar. Rettleiing på bacheloroppgåva er obligatorisk og tema for oppgåva skal godkjennast av emneansvarleg. 3. Ein munnleg presentasjon av bacheloroppgåva og deltaking på heile presentasjonsdagen. Emneansvarleg for PSYK250 deltar på den munnlege presentasjonen av bacheloroppgåva og er ansvarleg for godkjenning av presentasjonen. 4. Kurset i APA-standard.

Obligatorisk aktivitet i Bachelor i psykologi ved UiO (120 stp.)

PSY1200 – Introduction to developmental psychology, 10 stp: Uklart om det er obligatorisk aktivitet i emnet.

PSY1050 – Psykologi: Teori og praksis, 5 stp.: To obligatoriske innleveringar som må godkjennast for å kunne ta eksamen. Disse blir utdelt og gjennomgått i seminarane. Obligatorisk oppmøte 6 av 8 gonger på seminarane for å kunne ta eksamen, med obligatorisk oppmøte første gang.

PSY1250 – Personlegdomspsykologi, 5 stp.: Emnet har obligatorisk arbeidskrav for å kunne ta eksamen. Dette gjeld sjølv om du ikkje føl eit seminar. På seminarane er det obligatorisk oppmøte 4 av 5 gonger, med obligatorisk oppmøte første gang. Hvis du ikkje møter opp på første seminarundervisning mistar du plassen på seminaret.

PSY1010 – Innføring i metode, 10 stp.: Ingen obligatorisk aktivitet.

PSY1100 – Innføring i sosialpsykologi, 10 stp.: 1. Obligatorisk oppmøte på seminar eller levere oppgåve. På seminarane er det obligatorisk oppmøte 6 av 8 gonger, med obligatorisk oppmøte første gang. 2. Deltaking i empiriske studiar eller levere oppgåve. Deltaking på 3 timar i empiriske studiar for å lære kva empiriske studiar betyr, og korleis det opplevast å vere deltakar. Alternativt; dersom

du ikkje ønsker å delta i forskingsstudiar, kan du levere inn ei oppgåve som svarar til same arbeidsmengde.

PSY1300 – Kognitiv psykologi, 10 stp.: ingen obligatorisk aktivitet utanom seminaret (6 gonger).

PSY2013 – Kvalitativ metode, 10 stp.: 1) Gjennomføre ei pilotstudie ved hjelp av eit kvalitativt forskingsintervju med tid som organiserande prinsipp. 2) Utarbeide ei prosjektbeskriving til eit tenkt forskingsprosjekt, med utgangspunkt i pilotstudien. Obligatorisk aktivitet gjennomførast i gruppe, og rettleiing blir gitt i seminara.

PSY2503 – Kultur- og samfunnspsykologi, 10 stp.: ingen obligatorisk aktivitet utanom seminaret.

PSY2101 – Helsepsykologi, 10 stp.: 2 av 3 multiple choice innleveringar må være godkjent før ein kan framstille seg til eksamen.

PSY2014 – Kvantitativ metode, 10 stp.: ingen obligatorisk aktivitet utanom seminaret.

PSY2405 – Innføring i arbeidspsykologi, 10 stp.: ingen obligatorisk aktivitet utanom seminaret.

Bacheloroppgave innenfor valgt tema, 20 stp.: Obligatorisk seminarundervising to timar per veke i seks veker.

I tillegg kjem eitt valfritt psykologiemne. Dette veljast fritt blant alle psykologiemna som tilbydast i bachelorprogrammet, og som studenten kvalifiserer for.

Det er obligatorisk oppmøte på seminar i fleire av emna, men det er også mogleg å velje bort seminara og ta eksamen utan obligatorisk oppmøte. Då må studenten ofte kompensere ved å skrive ei oppgåve.

Obligatorisk aktivitet i Bachelor i psykologi ved NTNU (120 stp.)

Ved NTNU er det obligatorisk aktivitet i åtte av 12 emne i programmet. Det står berre at det er obligatorisk innlevering eller aktivitet, utan andre detaljar.

Summert opp så har bachelorprogrammet ved UiB obligatorisk aktivitet i alle sine ni emne i den obligatoriske delen av programmet, medan UiO ser ut til å ha obligatorisk aktivitet i ca. seks av sine 12 obligatoriske emne, og NTNU i åtte av 12 emne. Omfanget av obligatorisk aktivitet ser såleis ut til å vere større i BA ved UiB enn ved UiO og NTNU, som tydar på at ressursbruken per enkeltstudent er større ved UiB.

Effekt av ressursbruk

Kandidatproduksjonen har i perioden 2015-2018 vore mellom 40 og 51 kandidatar/år, som svarar til 66 til 85 % av dei 60 som takast opp kvart år. Det er mogleg at instituttet overbookar opptaket til programmet, og då blir disse tala lågare. I følge SSB sin statistikk publisert 26.6.19, var det i 2010 i Noreg 41 % som hadde fullført ein bachelorgrad etter åtte år i programmet. Kandidatproduksjonen ved instituttet ser ut til å vere langt betre enn det som er gjennomsnittet for bachelorprogram.

Produksjon av studiepoeng: Produksjonen i programmet i Generell Psykologi, som målt ved avlagte studiepoeng, ser ut til å vere omtrent lik den ein finn i tilsvarende program nasjonalt og ved UiB totalt (Tabell 1). For UiO er det uklart kva for tal i DBH som er samanliknbare og disse er ikkje tatt med her.

Stad	2015	2016	2017	2018
UiB Generell Psykologi	42,8	45,7	45,4	42
UiB Arb-Org Psykologi	43,8	42,6	43,6	45,6
UiB Totalt	43,6	42,7	44,3	44
NTNU BA Psykologi	48,5	46	44,2	43,6
UiT BA Psykologi	50,7	54,6	45,9	46,9
Gjennomsnitt	45,9	46,3	44,7	44,4

Tabell 1: Tal på gjennomsnittleg avlagte studiepoeng per student i samanliknbare program i perioden 2015 til 2018.

Karakterar: Prosentandelen av studentane som oppnådde karakter A eller B i ulike studieprogram. Resultata for BA i Generell Psykologi er omtrent på gjennomsnittet for tilsvarende program (Tabell 2).

Stad	2015	2016	2017	2018
UiB Generell Psykologi	30,6	32	26,6	31,9
UiB Arb-Org Psykologi	31,4	37,8	32,6	36,4
UiB Totalt	38,7	39,3	38,7	40,1
NTNU BA Psykologi	29	29,8	33,5	34,5
UiT BA Psykologi	33,4	32,6	39,2	33,5
Gjennomsnitt	32,6	34,3	34,1	35,3

Tabell 2: Prosentandelen som fekk A eller B i ulike samanliknbare program i perioden 2015 til 2018, samt for UiB totalt.

Prosentandelen som fekk karakter F (stryk) i ulike studieprogram kan sjåast i Tabell 3. Resultata for BA i Generell Psykologi er langt betre enn for tilsvarende program ved NTNU og UiT, og omtrent lik tala for BA i Arbeids- og Organisasjonspsykologi ved UiB, og for UiB totalt. UiB totalt har lågare strykprosent enn NTNU og UiT i perioden 2015 til 2018.

Stad	2015	2016	2017	2018
------	------	------	------	------

UiB Generell Psykologi	4,5	4,8	4,5	5,0
UiB Arb-Org Psykologi	4,0	4,1	5,1	4,6
UiB Totalt	5,7	5,8	5,9	5,8
NTNU BA Psykologi	8,2	8,0	7,0	8,0
UiT BA Psykologi	12,2	13,7	10,4	9,8
Gjennomsnitt	6,9	7,3	6,6	6,6

Tabell 3: Prosentandelen som fekk karakteren F i ulike samanliknbare program i perioden 2015 til 2018.

Studiebarometeret gir ein indikasjon på kor nøgde studentane er med ulike aspekt ved studiet. Eg har valt ut tre dimensjonar i barometeret for 2018: undervising, tilbakemeldingar og læringsmiljø, og undersøkt score på disse dimensjonane i samanliknbare studieprogram (Tabell 4). Ein del av disse spørsmåla var nye i 2018 og kan ikkje samanliknast med tidlegare år. «Undervising» dreiar seg om at undervisinga er engasjerande og at stoffet blir presentert på ein forståeleg måte, og at undervisinga dekkjer lærestoffet og at studentane skal delta aktivt. «Tilbakemeldingar» dreiar seg om talet på tilbakemeldingar frå tilsette, kor konstruktive disse er, rettleiing og diskusjonar med tilsette, og andre studentar si evne til å gi konstruktive tilbakemeldingar. «Læringsmiljø» dreiar seg om det sosiale og faglege miljøet blant studentane, mellom studentar og tilsette, lokalar og utstyr for undervising, bibliotektenester, og IKT-tenester.

Dimensjon i Studiebarometeret	Generell Psyk. UiB	Arb. Org. Psyk. UiB	BA Psyk. UiO	BA Psyk. NTNU	BA Psyk. UiT
Undervising	3,6	3,6	3,6	3,3	3,4
Tilbakemeldingar	2,7	1,9	2,6	2,7	2,4
Læringsmiljø	3,6	3,6	3,4	3,6	3,3

Tabell 4: Score på tre utvalde dimensjonar på Studiebarometeret 2018 for ulike bachelorprogram i psykologi.

Resultata for programmet i Generell Psykologi er omtrent på gjennomsnittet for samanliknbare program.

Vurdering:

Ressursbruk ved BA i Generell Psykologi ved UiB ser ut til å vere litt større enn ved andre samanliknbare program, og då kunne ein vente at resultata i programmet er betre enn i program det

nyttast mindre ressursar på. Dette stemmer likevel ikkje heilt. Det er heller ein trend at NTNU og UiT har litt fleire gjennomsnittleg avlagte stp./student/år.

Større ressursbruk kan ein også forvente skal gi betre karakterar i programmet. Prosentdelen av studentane som får A og B støttar ikkje denne hypotesen, då programmet i Generell Psykologi ligg omtrent på gjennomsnittet.

Hypotesen får likevel delvis støtte då det er klart færre studentar som får karakteren F i BA i Generell Psykologi enn ved BA i psykologi ved NTNU og UiT. Det blir spekulativt å forsøke å finne årsaker til dette, men inntakskvaliteten (karakterar frå vidaregåande skule) er høgare ved UiB samanlikna med UiT, så dette kan forklare noko av denne forskjellen. Inntakskvaliteten er ganske lik mellom NTNU og UiB, så forskjellen i prosentandelen F kan ikkje forklarast med inntakskvalitet. Ved NTNU tar ein inn ca. 180 studentar i bachelorprogrammet (og omtrent det same i årsstudiet), så det er større kull ved NTNU, som kan ha negativ effekt på talet på stryk.

2. Faglege fordelar og ulemper med noverande organisering av studieretningar på dei respektive programma.

Programmet i generell psykologi er bygd opp på omtrent same måte som liknande bachelorprogram i psykologi ved andre lærestadar, og gir ei god innføring i psykologiske basalemne. Programmet er populært og har særskild god inntakskvalitet. Det er ressursparande at programmet også bidrar inn i BA i Arbeids- og organisasjonspsykologi. Programmet er en viktig del av rekrutteringsgrunnlaget til masterprogrammet i psykologi. Det er vanskeleg å finne faglege ulemper med noverande organisering.

Det er 60 valfrie studiepoeng i programmet. Dette er kanskje nedfelt i studieforskrifta ved UiB eller fakultetet, så det er kanskje ikkje mogleg å endre, men frå eit ressursomsyn så kan dette verke ressurskrevjande. Det er fleire valfrie emne ved fakultetet, som ikkje ser ut til å gå inn i eit program. Dersom nokre av disse kunne gå inn i programmet i staden for å vere valfrie emne, så ville ressursbruken reduserast.